

४९वाल्यांची लढाई

लोकशाहीमध्ये बहुमताचा कौल मानावा लागतो. ५१ आणि ४९ योंगांचे केवळ दोन आकड्यांचे अंतर आहे. मात्र यातले ५१ जण एका बाजूला असतील तर सत्ता त्यांच्याकडे जाते. ते म्हणतील तसेच निर्णय होतात. कायम त्यांचे म्हणणेच योग्य ठरते. एक व्यवस्था म्हणून ही रीत ठीक आहे. पण लोकशाही म्हणजे निवळ ५१ वाल्यांची सत्ता असा अर्थ नाही. दुसऱ्या बाजूला ४९च नव्हे तर चार जण जरी असतील त्यांचे म्हणणे विचारात घेणे, त्यांच्याशी विचाराविनियम करणे हेही लोकशाहीत अपेक्षित असते. सर्वांत महत्वाचे म्हणजे सतेत नसलेल्या, दुसऱ्या बाजूच्या अल्पसंख्यावर अन्यथा होऊ न देणे ही ५१ वाल्यांची किंवा सतेत अलेल्यांची जबाबदारी असते. निवळुका या हुक्मशाही व्यवस्थेतही होऊ शकतात. तिथे एक पक्ष शिरजोर असते. दुसरे किंवळ का अशक्त असतात. शिरजोर पक्ष सतत निवळून येतो. जसा रिशयात पुतीन यांचा पक्ष निवळून येतो. किंवा तुक्स्तानात एटेंगान यांचा. सतेत आल्यावर हे नेते विरोधकांना पूर्णपणे डदपून टाकतात. लोकशाही अणि हुक्मशाहीमध्ये हा महत्वाचा फरक असतो. लोकशाहीत निवळून आलेल्याने सर्वांची काळजी वाहणे अपेक्षित असते. विरोधी पक्षांमधोही लक्षणीय संख्येने लोक आहेत हे लक्षण घ्यावे लागते. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अर्थ आपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. अल्पसंख्याका याचा अर्थ आपल्या राजकीय भाषेत मुस्लिम असा होतो. प्रत्यक्षात अल्पसंख्या अनेक प्रकारचे असू शकतात. उदाहरणार्थ, पर्यटनाला प्राधान्य देऊन रोजगार वाढवावा असे म्हणणे कराचित बहुसंख्या असू शकतील. पण पर्यटनामुळे निसागांची प्रचंड हानी होत असून त्याच्यावर निर्विध घालायला हवेत असे म्हणणे अल्पसंख्या असू शकतील. अशा स्थितीत या अल्पसंख्यांचे म्हणणे नीट समजून घेणे हे बहुसंख्यांचे करत्य असते.

विरोधातला वावच नाही

निवळुकांमध्ये प्रत्येकाला एकच मत देता येते. मात्र या मताच्या आधारे जो नेता व पक्ष निवळून जातो त्याला प्रचंड सत्ता मिळतो. त्याला असंख्य क्षेत्रात वाटेल ती घोरणे राबवण्याची शक्ती प्राप्त होते. उदाहरणार्थ, यंदा अनेक लोकांनी, भाजपने अयोग्येत रामंदिर उभारले म्हणून त्या पक्षातला मत दिले असण्याची शक्त्यात आहे. पण रोजगार्या जगण्यात या सर्व मतदारांची वेगवेगळ्या प्रश्नावरची मते किंतुतीरी वेगळी असू शकतात. देशात वंदे भारत किंवा एसी गाड्यांवेजी साधा रेल्वेगड्या अधिक संख्येने सोडाव्यात व त्यांचे डबे वाढवावेत असे अनेकांचे मत असू शकते. सरकारी नोकच्या कंत्राटी त्यावर भरू नयेत, पेशन पूर्वीप्रमाणे मिळावी, सिनेमा थिएटरमध्ये पाण्याची बाटली वीसेपेजी पत्रास रुपयांना विकाण्यांनांना शिक्षा व्हावी अशी अनेकांची अनेक मते असू शकतात. प्रत्यक्षात नंदे मोदीचा भाजप मात्र या आपल्याच मतदारांचे म्हणणीही एकत नाही असे दिसते. तो आपल्याला हवे तसेच निर्णय घेतो. निवळुकीत ५१ जण भाजपच्या बाजूला उघे असले तरी सतेत राहन निर्णय घेण्याची शक्ती मोजव्या लोकांकडे असते. त्यांना अणि त्या ५१ लोकांचा काही संबंध नसतो. पण ते मोजके लोक दावा मात्र असा करतात की, त्यांना ५१ लोकांचा पाठिबा आहे. त्याच्या जोरावरच ते ही सत्ता चालवत आहेत. गंत अशी असते की त्या ५१ पैकी असंख्य लोकांना सत्ताधान्याच्या बन्याच गोष्टी पटत नसतात. पण त्या बोलून दाखवण्यासाठी व्यासपीलच नसते. असले तरी ही मते व्यक्त होतात व विसू जातात. त्यातून सत्ताधान्यांना धाक वाटेल अशी शक्ती तयार होत नाही. भारतसारख्या देशांमध्ये तर अशी एकच एक शक्ती तयार होणे हे महाकर्मकठी होते. त्यातून पुढच्या निवळुकांपर्यंत सत्ताधान्यांना अभय मिळत जाते.

हिंमत बालगण्याची गरज

यातून जे काही निर्माण होते ती लोकशाही नव्हे तर एकाधिकराशाही असते. भारत गेले काही वंदे याच एकाधिकराशाहीचा अनुभव घेत आहे. नंदे मोदी यांनी एका रात्री पावणे आणि हुजारांच्या नोता रद्द केल्या. लोकांचे हाल झाते. कोरेनामध्ये एका रात्री सगळीकडे गाड्या बंद करण्यात आल्या. लोक हजारो मैल उन्हातान्हातुन चालत गेले. हे लोक ५१ वाल्यांपैकी होते. त्यांच्या म्हणण्याला काहीही किंमत नव्हती. पुढी निवळुका आल्या तेव्हा पुलवामा किंवा रामंदिराचा मुद्दा आला होता. त्यामुळे त्यांनी आपले पुढी याच लोकाना देऊन टाकले. त्यातून सत्ता घेण्याची शक्ती आपांची आवडूला राहून तिचा पायावरचे कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव्हे. विरोधकांना कायम देशदोही ठरवणे, त्यांची विरोधातली मते म्हणजे देशविरोधी ठरवणे, त्यांच्यावर ख्रिस्ताचारी असल्याचे शिक्के मारणे म्हणजे लोकशाही नव्हे. दुसरे म्हणजे अल्पसंख्या या शब्दाचा अपल्याकडे केवळ धर्मांच्या संदर्भात घेतला जातो. त्यांना डदपून त्यांच्यावर वरवंटा फिरवायचे घोरण हे लोकशाहीचे लक्षण नव

विल्यमसनचा राजीनामा
न्यूयॉर्क : न्यूयॉर्लेंडला सुपर-८ मध्ये मुकवे
लागल्यानेतर केळविल्यमसने कणिधारादाचा
राजीनामा दिला असून केंद्रीय कराराहे नाकारला
आहे. त्याचे या निर्णयाने सर्वांगीचा आस्वार्थाचा
धक्का बराबरा. असा परिस्थितीत तो लवकर्ज
आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटपैद्यन निवृत्ती घेणार का, असा
प्रसऱ्य आहे. या स्टार फलंदाजाने यांपूर्णीच कोसेटी
संघाचे कणिधारपद सोडले आहे. न्यूयॉर्लेंड क्रिकेट
बोडीनी त्यांचा अधिकृत वेबसाइटद्वारा ही माहिती
दिली असल्याची पुढी बोडीने केली.

राहूल द्रविड भडकला

न्यूयॉर्क : टी-२० वर्ल्डकपमध्ये भारत सुपर-८ फैरीत दाखल झाला असून आपला पहिला सामना खेळण्याचा आहे. भारताचा पहिला सामना अफगानिस्तान विरोधात झारण आहे. या सामन्याआधी भारतीय संघाचा मुख्य प्रशिक्षक राहूल द्रविडीची पत्रकार परिवर्द्ध पर पडली. बाबराडेस येथील मैदानावरील त्याचे आकडे फासे चांगो नाहीत. पत्रकार परिषदेत पत्रकाराने मैदानावरील त्याच्या खाराब कामगिरीची आठवण करून दिली असता राहूल द्रविडला संतापला होता.

नात्यमय विजय

नवी दिल्ली : पोर्टुगालने प्राप्तिस्कोर कॉन्सेसिओचा गोलच्या जोरावर झेंक रिप्पिलिकवर २-१ असून नाटकमय विजय मिळवला आहे. पोर्टुगलची योगे कपमध्ये म्हणून होती मंच होती. २१ वर्षांची प्राप्तिस्कोर कॉन्सेसिओचा गोल झेंक रिप्पिलिकवर खेळाडू रोखू शकले नाहीत आणि पोर्टुगालने विजय मिळवला. झेंक रिप्पिलिकवर ६० व्या मिनिटाना एक गोल करत आघाडी घेतली होती. हा गोल लुकास प्रोवोडेन केला होता. पोर्टुगालने सामन्यावर चांगली पकड तेवली होती.

कोहलीची ब्रॅंड व्हॅल्यू वाढली

बंगळूरू : भारतीय क्रिकेट संघाचा खेळाडू विराट कोहली मैदानावर आणि मैदानावरहे चाहत्याचा आवडता आहे. या खेळाडूचे भारतासह जगभरात चाहते आहेत. विराट कोहलीची गणना सर्वांगिक फॉटो केलेल्या खेळाडूमध्ये केली जाते. त्याचवेळी, आता विराट कोहली भारतातील सर्वांत ब्रॅंड व्हॅल्यू सेलिब्रिटीच्या यादीत अव्वल घ्यावर घोषेचाला आहे. विराट कोहलीने शाख्य आठवण खान, सलमान खान आणि रणवीर सिंग यांसारख्या सेलिब्रिटीना मागे टाकले आहे.

शतकांचा पाऊस

नवी दिल्ली : भारतीय महिला क्रिकेट संघ संध्या सांगीचा आफिकेवर द्वारा एकदिवसीय सामन्याचा मालिकेत सलग दुसरे शतक झाल्याकाले असून तिचे आंतरराष्ट्रीय एकदिवसीय सामन्यातील हे सातवे शतक आहे. यासाठी तिचे माजी भारतीय कणिधार परिवर्ती निताली राजाची केवळ ४८ दावांमध्ये ७ शतकांची बराबरी केली आहे.

भारतीय महिलांचा दक्षिण आफिकेवर थरारक विजय

136 स्मृतीचे सलग
दुसरे शतक

स्मृती मानधनाने द. अफिकेविरुद्धच्या एकदिवसीय मालिकेत सलग दुसरे शतक झाल्याकाले असून तिचे आंतरराष्ट्रीय एकदिवसीय सामन्यातील हे सातवे शतक आहे. यासाठी तिचे माजी भारतीय कणिधार परिवर्ती निताली राजाची केवळ ४८ दावांमध्ये ७ शतकांची बराबरी केली आहे.

स्मृतीची ऐतिहासिक कामगिरी

स्मृतीने सलग दुसरे शतक झाल्यावून ऐतिहासिक कामगिरी केली. स्मृती मानधनाने १२० चैंपूत ७८ व्होकर आणि २ दस्तकांच्या मददीने १३६ धावा कुट्ट्या आहेत. यापूर्वी तिचे सांख्य अफिकेविरुद्ध पहिल्या सामन्यात शतक झाल्याकाले होते. यापूर्वी स्पृती मानधनाने दिग्यांच्या यादीत नाव मिळवले आहे. मिताली राज नंतर स्मृती ही महिला खेळाडू उरली आहे. स्मृतीची नंतर स्मृती ही लग्नावरी यांत्रिकी संरचनात शतक झाल्याकाले होते. स्मृतीची नंतर स्मृती ही एकदिवसीय शतक तरले आहे.

पैरिस आॅलिम्पिकमध्ये भारताचे कोट्यवधी पणाला

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

टोकियो आॅलिम्पिकमध्ये किंवारी कामगिरी केल्यानंतर आता भारताला पुढील तरतीत दाखल आहेत. योक्तव्याचा सामन्याचा पैरिस आॅलिम्पिक २०२४ मध्ये पदकावलीके दुसरी संघाला मिळवण्याची आसा आहे. यासाठी अनेक भारतीय अफिकेविरुद्ध ट्रेनिंग कॅम्पमध्ये महेन घेत आहेत. सरकारने या खेळाडूसाठी पैरिसमध्ये पूर्ण तयारी कणिधारातील कोट्यवधी रुपये मंजूर केले आहेत. आॅलिम्पिक सेल, गोटॅर, आॅलिम्पिक पैदावर स्कॅप्टोक यांच्या सामान्यातून खेळाडूंवा सर्वोत्तम पदक प्रदान आहे. यासाठी अनेक भारतीय अफिकेविरुद्ध ट्रेनिंग कॅम्पमध्ये पैरिसपासीक यांच्या राष्ट्रकूल क्रोडा स्पैसेट सुवर्ण, २०२० च्या राष्ट्रकूल क्रोडा पैरिसपासीक यांच्या राष्ट्रकूल क्रोडा स्पैसेट सुवर्ण, २०१९ च्या वर्ल्ड चॅम्पियनशिपमध्ये आहे. पैरिस आॅलिम्पिकसाठी भारताचे

१२ खेळाडू मैदानात उत्तरणार आहेत. यात स्टार आणि गोल्डन बॉय नीरज चोपारा समावेश आहे. कोट्यव्या खेळाडूवर किंतु खर्च झाला - नीरज चोपारा (द. अफिको, मिनिलॉंड, जर्मनी आणि तुकुमा) १७६ दिवसात ४८.७६ लाख खर्च, दोन बळी धेऊन गमावलेला सामना खेळवू आणला. दक्षिण अफिकेविरुद्ध भारताविरुद्धचा सामना अवध्या ४ धावांनी गमावला. या विजयासह भारताने तीन सामन्यांच्या मालिकेत २-० अर्थी विजयी आघाडी घेतली होते. या सामन्यात स्मृती मानधनाने (३६ व्होकर आणि २ दस्तकांच्या मददीने १३६ धावा कुट्ट्या आहेत. यापूर्वी तिचे सांख्य अफिकेविरुद्ध पहिल्या सामन्यात शतक झाल्याकाले होते. यापूर्वी स्पृती मानधनाने दिग्यांच्या यादीत नाव मिळवले आहे. मिताली राज नंतर स्मृती ही महिला खेळाडू उरली आहे. स्मृतीची नंतर स्मृती ही लग्नावरी यांत्रिकी संरचनात शतक झाल्याकाले होते. स्मृतीची नंतर स्मृती ही एकदिवसीय शतक तरले आहे.

पैरिस आॅलिम्पिकमध्ये भारताचे कोट्यवधी पणाला

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

भारतीय स्वार्थी, मोहम्मद बरक्ला

न्यूयॉर्क : वृत्तसंस्था ।

पैरिस आॅलिम्पिकमध्ये या खेळाडूकूलाना आशा

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची गुंतवणूक

नवी दिल्ली : श्रीलंकेचा

महान गोलंदाज विक्रमबोर्स युवांचा

मुख्यांगीर्दीची